

ΕΛΛΑΣ

ΕΤΟΣ 8ον ΑΡ. 709

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΕΜΠΤΗ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΑΘΗΝΑΙ. ΠΕΜΠΤΗ 10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1915

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΠΥΡ. Α. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ

ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ 10 ΛΕΠΤΑ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ ΑΡ. 51

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ

Τοποθέτησις τοῦ σώματος διὰ τοῦ ὁποίου πρόκειται νὰ μεταδοθῇ πῦρ πρὸς ἀντιτάξιν ὑπονόμων. — Αἱ ὑπόνοι ἀποτελοῦν ἓνα τῶν συγκατάτων καὶ ἐξόχως καταστρεπτικῶν πολεμικῶν μέσων εἰς τὸ δυτικὸν μέτωπον. Πολλὰκις δὲ δολοὶ μάχαι διεξάγονται ἀποκλειστικῶς δι' ὑπονόμων. Ὁ τοιοῦτος δὲ ἀγὼν εἶνε τρομερὸς, καθόσον πλὴν τῶν μονομερῶν ὑπονόμων, γίνονται καὶ ἀνθυπονομοὶ πρὸς ἐξουδετέρωσιν ἐχθρικῶν ὑπονόμων δι' ἀντιτάξεως ἢ καταλήψεως. Ἡ ἀνωτέρω εἰκὼν δεικνύει δύο ἐκ τῶν εἰδικῶν ὑπογομευτῶν τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ ἓνας ἐνώνει τὸ ἄκρον τοῦ διὰ τὴν ἐν καταλήξει στιγμή ἐκτόξευσιν ἡλεκτρικοῦ ρεύματος μετὰ τὴν μεταλλίνην θήκην ἣτις περιέχει καταλλήλους διὰ τὴν ἀντιτάξιν ἐκρηκτικὰς ὕλης.

Ο ΤΟΛΕΣΤΟΪ ΠΕΡΙ ΣΤΡΑΤΟΚΡΑΤΙΑΣ

Τώρα που η Εθρόνη διόκληρη αλληλοφασχίζεται και που μας έσταλαπ-
τησε το έδαφος μας και ζητεί να μας
αφήσει και ήμεις εις την σφαγήν πρό-
πει—έχουμε υποχρέωσιν και καθήκον
—να σκεφθώμεν σοβαρά τι είνε πό-
λεμος, τι είνε ειρήνη και τι αποτελέ-
σματα έχει κάθε κινήσις μας. Ο φι-
λόσοφος Τολστόϊ στην περίστασιν αυ-
τήν μπορεί να μας δώσει άφορημην κ'
ήμεις να καθίσωμεν να σκεφθώμεν μόνον
και να κάνωμεν και πού βαδίζο-
μεν. Και ιδού μερικά σκέψεις και πα-
ρατηρήσεις του μεγάλου Ρώσου φι-
λοσόφου σχετικά με το πνεύμα της
Στρατοκρατίας, της άπιστίας Στρατο-
κρατίας που αυτήν την στιγμήν κλυεί
στο αίμα σχεδόν διόκληρον τον κό-
σμον. Ίδου μερικά κομμάτια περί
Τολστόϊ:

— 'Αλήθεια και ψευτιά

Μπορούσ' ο Ένα τραπέζι σε θέσεις τιμητι-
κές, κάτω από την εικόνα του αυτοκράτορος
περὶν, βλέπει κανείς καθισμένους μερικόν
γέροντας ύπαλλήλους γεμάτους από παρὰ
συνομιλίαν εὐεθέρην και ἀμελῶς, γράρον-
τας, διατάσσοντας, προσκαλοῦντας.

Παρακλιθεὶς τον Ένα σεβασμίου παππά-
ς με μεταξὺ τὸ ράσο, με μεγάλο σταυρὸ στο
στήθος, με μαλλιά λευκά που πέφτουν ἀνάγω-
στο περὶ τὸ κεφάλι του, στέκεται κοντὰ στο ἀναλό-
γιον ἀνάγων στο ἔθρονον ἀναπαύεται Ένας χρο-
σὸς Στρωτὸς καὶ Ένας Εὐαγγέλιον με χρυσοῦ-
ντες γυνίκες.

Προκαλεῖται ο Ἰβάν Περσὸφ.
Ένας νέος κακοτηγμένος, ἀκάθαρτος, τρο-
μαγμένος, προσκροῖ με μορφή συντριμμένη,
μάτια ἀνθρώπου καὶ κόκκινα, καὶ με φωνή χα-
μηλὴ καὶ κομμένη λέγει:

— Έγώ... ο νόμος... ὅταν χριστιανὸς...
δὲν μπορῶ...

— Τι λέει αὐτὸς ἐκεῖ; ἐρωτῶ μ' ἀναπορο-
νιστὰς ο πρόεδρος, προσυλῶν τον μῆτα του
καὶ καρφῶν "οὐ σὺν τὸν καὶ ὑπὸ τὸν κε-
φάλι του ἀπὸ τὸ βιβλίον του.

— Μιλήστε δυνατότερα! φωνάζει ὁ συ-
ταγματάρχης, πού τὸ γαλόνι του λαμποκο-
πάει.

— Έγώ... ἔγω... χριστιανὸς...

Στὸ τέλος καταλαβαίνουν οἱ ὁ νόμος ἀπο-
κροῖται τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν διότι εἶνε
χριστιανός.

— Μὴ λές βλακείες. Ἀντίπα στο μετρητήρα.
Γιατρε, εὐσεβεστηθετε νὰ τὸν μετρήσετε. Κα-
λὸς;

— Καλὸς.

— Πάτερ, δοκίστε τον.

Καὶ ὅχι μόνον κανεὶς δὲν ταρασσεται, μὰ
οὔτε καὶ δύνουν προσοχὴ εἰς ὅσα φημιρίζει ὁ
τρομαγμένος φτωχὸς νέος.

— Όλοι καὶ ἔχουν νὰ ποῦν, σὲ γάχομε
καρὸ νὰ τοὺς ἀκούει. Μένουν ἀκόμη τόσοι
νεοσύλκετοι πρὸς ἐξέτασιν!

Ο κληρωτὸς φαίνεται οἱ καὶ θέλει νὰ
προσέβη.

— Ἀντίκειται στὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ.

— Ἐμπρός, ἔμπρός! Δὲν ἔχουμε ἀνάγκη
ἀπὸ σὲ γὰ νὰ μάθωμε τι εἶνε συμφωνον με
τὸν νόμον καὶ τι δὲν εἶνε. Ἐμπρός! Βαδί-
σατε! Πάτερ, κατεχίστε τον. Ο ἔσπεμος!

Καὶ ἀπάγου τον νέον τρέμοντα σύσσομον.

Καὶ ποῖος ὀμφιβάλει πὸς αἱ ὀλίγοι λέ-
ξει αἱ χωρίς συνεχεί, πού ἐπρόφερθησαν
ἀπὸ τὸν νέον καὶ ἀμέσως κατεπείγησαν, δὲν
περιέχουν τὴν ἀλήθειαν, ἐπὶ οἱ ἐπίσημοι ἀγο-
ρεύσεις τὸν λειτουργῶν τῆς πολιτείας καὶ τοῦ
ιερέως, αἱ ἡγεῖται καὶ σταθεροί, δὲν εἶνε ψευ-
τά καὶ ἀπάτη;

(Ἀπὸ τὸ ἔργον: «Ἡ σωτηρία ἔγκειται εἰς ἡ-
μᾶς».)

— 'Ο Χριστὸς καὶ ὁ πόλεμος

Ἡ ὑπαρξίς μας βρίσκεται σήμερον εἰς τέ-
τοιαν ἀντίθεσιν πρὸς τὸ δόγμα τοῦ Ἰησοῦ,
ὥστε ὑπάρχει πελοποννησιακὴ δυσκολία διὰ τὰ
τὸ κατανοήσωμεν.

Ἐγίνεμε τόσον κοινὸι πρὸς ὅσα μᾶς πα-
ρήγγειλεν ὡς κανόνες τῆς ζωῆς πρὸς τὰς πα-
ροτρύνσεις του ὅτι μόνον γὰ τὸ «μὴ φρονεῖν»
ἀλλὰ καὶ γὰ τὸ «μὴ ἐξοργίζεσθαι», διὰ τὸ
«μὴ ἠμύνεσθαι», διὰ τὸ «στρέφειν τὴν πα-
ρεάν», διὰ τὸ «ἀγαπᾶν τοὺς ἐχθρούς ἡμῶν»,
τόσον ἐξοικειώθημεν στὸ ν' ἀκούμε προσευ-
χὰς ἀπευθυνομένης στὸν Χριστὸν πρὸς αὐτὴν
συνβολὸν τοῦ ἐγκλήματος, ὡς καὶ τι ἱερὸν
ἀντικείμενον, καὶ ἐφθάσαμεν εἰς τέτοιον ση-
μειον, ὥστε οἱ λόγοι τοῦ Ἰησοῦ νὰ μᾶς φαί-
νονται συμβιβάζοντες μετὰ τὸν πόλεμον!

Καὶ λέμε: Ἀν ὁ Χριστὸς ἀπηγόρευε τὸν
πόλεμον, δὲ τὸ ἔλεγε καθαρότερα.

Ἀρμολογούμεν οἱ ὅτι Ἰησοῦς δὲν ἐμπροσθε-
νὰ φαντασθῇ οἱ ἄνθρωποι, ἔχοντες πίστιν στὸ
δόγμα του, στὸ δόγμα τῆς ταπεινοφροσύνης,
τῆς ἀγάπης, τῆς ἀδελφότητος, δὲ μποροῦσαν
ποτέ, με γαλήνη καὶ με προμελέτη νὰ διορ-
γανίσουν φθόνους ἀδελφόν.

(Ἀπὸ τὸ: «Εἰς τί ἔγκειται ἡ πίστις μου».)

— 'Η ἐσχάτη βία

Ἡ παγκόσμιος στρατιωτικὴ ὑπηρεσία εἶνε
ὁ ἔσχατος στῆθός τῆς βίας τῆς ἀναγκαίας εἰς
τὴν συγκράτησιν τοῦ κοινωνικοῦ ὁργανισμοῦ.
Ἐπὶ δὲ ἔσχατον ὄριον στὸ ὅποῖον μπορεί νὰ
φθάσῃ ἡ ὑποταγὴ τῶν ὑπηρεσίων. Εἶνε τὸ κλειδί
τοῦ θόλου, τοῦ ὁποῖου ἡ πτώσις δὲ ἀποφα-
σίση τὴν κατάρρευσιν ὅλης τῆς οἰκοδομῆς.

(Ἀπὸ τὸ: «Ἡ σωτηρία ἔγκειται εἰς ἡμᾶς».)

— Πὼς καταστρέφεται ἡ κοινωνικὴ πρόδοσις

Ἡ παγκόσμιος στρατιωτικὴ ὑπηρεσία ἐξου-
δετερώνει ὅλα τὰ πλεονεκτήματα τῆς κοινωνι-
κῆς ζωῆς, τὴν ὁποίαν ἐκλήθη νὰ προσοπισθῇ.
Τὰ κεφάλαια ποῦ σπαταλῶνται διὰ τὴν στρα-
τιωτικὴν ἀμύναν ἀπορροφῶν τὸ μεγαλύτερον
μέρος τοῦ προϊόντος τῆς ἐργασίας, τὴν ὁποίαν
ὁ στρατὸς προορίζεται νὰ ὑπερασπίσῃ.

Ἡ συσσώρευσις κάτω ἀπὸ τὰς σημαίας ὁ-
λων τῶν εὐρόστων ἀνδρῶν διακρίβει τὸ δυ-
νατὸν αὐτῆς ταύτης τῆς ἐργασίας.

Αἱ ἀπειλαὶ τοῦ πολέμου, πού διαρκῶς εἶν'
ἐτοιμὸς νὰ ἐκφράσῃ, κάνουν ἀνοφελοὺς καὶ μα-
ταίους ὅλας τὰς βελτιώσεις τῶν ὁρῶν τῆς κοι-
νωνικῆς ζωῆς.

(Ἀπὸ τὸ ἴδιο ἔργον)

— Δούλοι φονέων

Υπάρχουν ἀκόμη ἄνθρωποι ποῦ κατατά-
σσονται στὸν στρατὸν χωρὶς νὰ γνωρίζουν τὴν
κρίσιν. Μποροῖ μάλιστα νὰ εὐχῇ κανεὶς καὶ
ἀλλοις ἐπιθυμοῦντας τὸν πόλεμον ἐναντίον
τῶν ἑαυτῶν λαῶν, ἢ ἐννομενους νὰ παραταθῇ
ἢ ὑποδουλώσιν τῶν ἐργατῶν, ἢ, ἀπλούστατα,
ἀγαπώντας τὸ ἔγκλημα διὰ τὸ ἔγκλημα.

Καὶ οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ μποροῦν νὰ εἶνε ἀ-
κόμη στρατιῶται.

Μὰ οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ δὲν μποροῦν πιά νὰ
μὴν ξέρουν οἱ ὑπάρχοντες καὶ ἄλλοι, καὶ μᾶ-
λιστα οἱ ἀριστοὶ τοῦ κόσμου τούτου, Χριστι-
ανοὶ ἢ Μουσουλμάνοι, Βουδιστὰ ἢ Κομφου-
κιστὰ, στοὺς ὁποίους, ἀνεξαρτήτως πίστεως, ὁ
πόλεμος καὶ οἱ στρατιῶται ἐμποιοῦν μόνον ἀ-
ποστρεφτικὴν καὶ περιφρόνησιν, καὶ οἱ ὁ ἀρι-
στὸς τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν αὐξάνει ἀπὸ ὧ-
ρας εἰς ὧρας.

Οἱ πλεόν παντοῦροι συλλογισμοὶ τίποτα δὲν
μποροῦν νὰ κάνουν ἐναντίον αὐτῆς τῆς ἀπλου-
στάτης ἀληθείας, οἱ ὅτι ὁ ἄνθρωπος πού σέβει
τὸν ἑαυτὸν τὸν δὲν εἶνε δικαίωμα νὰ γίνε-
ται δούλος ἐνὸς ἀνθρώπου κυρίου, ἢ ἐνὸς κυ-
ρίου γνωστοῦ, τοῦ ὁποῖου ὁ μοναδικὸς σκοπὸς
εἶνε νὰ σκοτώγῃ.

Ἡ στρατιωτικὴ δὲ ὑπηρεσία καὶ ἡ πειθα-
ρχία δὲν ἔχουν ἄλλην ἐννοίαν.

(Ἀπὸ τὸ ἔργον: «Ο χρόνος πλοῖαίζει».)

— 'Ανθρωπομηχανές

Ἡ πειθορχία εἶνε εἰδικὴ μέθοδος διὰ τὴν
ἐκπαίδευσιν τῶν ἀνθρώπων, ἢ ὁποία κυροῦ-
θῶναι σὲ μικρὸ διάστημα νὰ τοὺς ἀποστρεφ-
τὸ πολυτιμώτατον τῶν ἀγαθῶν, τὴν σηματι-
κωτάτην ἰδιότητα τῆς φύσεώς των, τὴν ἐλευ-
θερίαν σκέψης, καὶ ἢ ὁποία τοὺς κάνει ἐπι-
τηδέους γὰ νὰ παύσουν ὁρῶν μηχανῶν ἐρ-
γαλείων σφαγῆς, εἰς τὰ χεῖρα τῶν ἀντιθέτων
τῶν ἱεραρχικῶν.

(Ἀπὸ τὸ ἔργον: «Ἡ σύγχρονος δουλεία».)

— Τὸ οὐσιώδες ζήτημα

Οἱ ἄρχοντες ἀποφασίζουν με μόνον τὴν δι-
κὴν τους θέλησιν ἂν ἐφέτος ἢ τὸν ἐρχόμενον
χρόνον δ' ἀρχίσῃ ἡ μεγάλη σφαγή. Καὶ ἀν-
θρώπους ἀκούουν μ' εὐχαριστίαν τὰς ἐλπί-
δας διακηρύξεις, τὰς ἐνδορροῦντων καὶ λαβαί-
νοντων μέρος εἰς αὐτάς. Καὶ αὐτῆς, κάθε ὥρα
παρὰ νὰ εἶνε ἐπιβλαβεῖς, εἶνε ἀνεπαίσθη-
τοι πρὸς τὰς κυβερνήσεις, διότι ἐξασπῶν
τοὺς λαοὺς καὶ τοὺς παραπλανοῦν ἀπὸ τοῦ κί-
ου ζήτηματος, τοῦ οὐσιώδους: Ὁρελεῖ κα-
νεῖς ἢ οὐ νὰ ὑποτάσσεται στὴν ὑποχρέωσιν
τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας;

(Ἀπὸ τὸ: «Ἡ σωτηρία ἔγκειται εἰς ἡμᾶς».)

— 'Η ἀνίκη καὶ ὁ ἀλλήλοσπαρμαγμός

Ἐνθ' ὅλοι μας, ὅχι μόνον προσβέβημεν τὴν
ἀγίαν πρὸς τὸν πλησίον, ἀλλὰ καὶ ἔχουμε
πράγματι εἰς κοινήν ζωὴν, εἰς ζῶν κοινὸν
σφιγμός τῆς χετῆς καὶ, ἐν ἀλληλοσπαρμα-
γῇ καὶ ἀλληλοδυσωξίᾳ, ὁλοένα καὶ περ-
ρισσότερο χάσιν τῆς κοινῆς εὐτυχίας, ἐν
πλησιάζοντι ὁ ἕνας τὸν ἄλλον με γάλην-
σ' αὐτὸ δὲ τὸ ἀλλήλοσπαρμαγμὸν ἔγκειται ἡ
ἐννοία ὅλης τῆς ζωῆς, αὐτοὶ ἔξωθεν αἱ
ποῖες παράφρον ἀρχὴς πολιτείας δὲ πρὶν
ὁποιαδήποτε βλακεία, ἕνας ἄλλος δ' ἀπαι-
τεῖται μετὰ βλάβην, καὶ ἰδοὺ ἐνὸς ἀναγκ-
σμένου νὰ προβά, νὰ ἐκτεθῇ στὸν θάνατον,
γὰ νὰ σκοτώσῃ ἄνθρωπον, πού ὅχι μόνον
δὲν μοῦ ἔπαισαν σὲ τίποτα, μὰ καὶ τοὺς ὁ-
γαπᾶ!—Καὶ αὐτὸ δὲν εἶνε πειθαρχία ἀπομα-
κρυσμένη, μὰ βεβαίως ἀναπόφευκτος γὰ
τὴν ὁποίαν ὅλοι προπαρκακευάζομεθα.

Ἀρκεῖ νὰ σχηματισθῇ κανεὶς καθαράν ον-
τασιότητα γὰ νὰ καταστήσῃ τρελλὴν ἢ ν' αὐ-
τοκτονήσῃ. Καὶ αὐτὸ ἀκριβὲς συμβαίνει, καὶ
πρὸ πάντων μετεξ τῶν στρατιωτῶν.

(Ἀπὸ τὸ ἴδιο ἔργον)

— 'Ο μὲν καὶ ὁ δὲ

Ὁ μὲν μὲν ἀρνηθεὶς τὴν στρατιωτικὴν ὑ-
πηρεσίαν, ὁ διελθὼν ἀπὸ ὅλης τῆς ταπεινότη-
τος καὶ διαπράξας ὅλας τὰς σκληρότητας,
μπορεῖ, ἂν δὲν σκοτώθῃ, νὰ κερμαίσῃ ἀπὸ τὴν
κοινωνίαν τοῦτολὴν κοσμήματα κούκων ἢ
χρυσά, μπορεῖ, στὴν εὐτυχέστερη περίστασιν
νὰ διοικήσῃ ἑκατοντάδες χιλιάδων ἀνδρῶν ἀ-
ποκτηνομένων ὅσον καὶ αὐτὸς, καὶ νὰ διοι-
κῇ μέγας στρατάρχης καὶ νὰ κερδίσῃ πολλὰ
χρήματα.

Ὁ ἀνιδύνατος ὅμως θάξῃ καὶ πλεονεκτῇ-
ματα: νὰ διατηρήσῃ τὴν ἀνδροπληθὴν του ἀ-
εὐοφρέτως, νὰ ἐκτιμᾶται παρὰ τὸν ἐντίμον
ἀνδρῶν, καὶ πρὸ πάντων νὰ ἔχῃ τὴν συναλ-
θυσιν εἰς ἐκτελέσειον ἔργον ὀφελίμου στοῖς
ἀνθρώπους.

(Ἀπὸ τὸ ἴδιο ἔργον)

Λέων Τολστόϊ

Φ.

Ἡ ἐν μέρει περιουσία τοῦ Τσάρου

Ἡ ἀτομικὴ περιουσία τοῦ αυτοκράτορος
Νικόλαου ἀποτελεῖται ἐν μέρει ἀπὸ τὰ ἔξω.
Ἐνέγκοντα ὁκτὼ ἀντάκια καὶ μέγαρα, ἑκα-
τὸν εἰκοσι κτήματα καὶ ἀμέτρητα χωράφια,
ἀστία καὶ μοναστήρια. Ἐκατὸν χιλιάδες ἔφα
καὶ 30,000 ἀλογα καὶ ἑκατομμύρια χοίρων καὶ
αἰγοπροβάτων. Ὅλα αὐτὰ ἀφῆρουν εἰκοσι-
πέντε ἑκατομμύρια δολλάρια εἰσὸδμου τὸν
χρόνον. Πενήντα χιλιάδες ἐπιστάται καὶ ὑπά-
λλοι ἀποτελοῦν τὴν ἀτομικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ
Τσάρου.

Παῦλος Ἠλ. Ρίσκος

Ο ΑΤΕΛΕΙΟΣΤΟΣ

Ὀλίγον ἀνυπόμονοι εἴμεθα ἡμεῖς οἱ νεώτε-
ροι ἄνθρωποι, ἀφοῦ ζητοῦμεν νὰ μάθωμεν
ποτέ τὰ τελεώσῃ ὁ μεγαλύτερος τὸν ἱστορι-
κὸν πόλεμον μολὶς ἤρξισεν. Εἶνε ἀλήθες, οἱ
εἰς τὴν ἐποχὴν μᾶς τὰ μέσα τῆς συγκοινωνί-
ας ἐπιτρέπουν τὴν ταχείαν μεταφορὰν στρατευ-
μάτων καὶ πολεμοφοδίων, ἐπομένως καὶ τὴν
ταχύτεραν διεξαγωγὴν τῶν πολεμικῶν ἐπιχει-
ρήσεων, ἀλλ' ὁποῦδήποτε πολὺ ἀνυπόμονοι
φαινομενὰ θέλοντες νὰ τελεώσῃ ἐντὸς δεκα-
πέντε μηνῶν ὁ εὐρωπαϊκὸς πόλεμος, ἐνὶ τρία
εἴη τότε δὲν ἔλθον αἱ ἐξωραϊστικαὶ ἐργα-
σίαι τοῦ νέου ἐστιάτορι τοῦ δόου Σταυλοῦ
ἀπέναντι τῆς Βουλῆς. Καὶ αὐτὰ δὲ ἐξωραϊστικά
ἐν γένει ἔργα τῶν Ἀθηνῶν, τὰ μελετώμενα
πρὸ πενηντοετατίας, δὲν ἤρξαν ἀκόμη, πὸς
ἐξοικονομῆσαι ἐντὸς ἐνός, ἔτους τὰ κατα-
στρεπτικά ἔργα ἐνὸς μεγάλου πολέμου; Τέλος
οἱ δύο ἀντίπαλοι διαβεβαίουν καὶ ἑκάστην,
οἱ εἰς ἀνεξάντητον καὶ νὰ ἔχῃ ἐξαντληθῇ
ἡ ὑπομονὴ ἡμῶν τὸν ὀνδότερον, οἱ ὅποιοι δὲν
ἐλάσσωμεν τίποτα, τὸ πολὺ δὲ νὰ κατεστράφη-
σάν οἱ ἀντιπρὸς ἐξοπλιστὰς μετὰ τὴν τρομερὰν ἀ-
σφαίαν τὸν κατὰ τὸν παρόντα πόλεμον, καὶ ὁ
ὅποῖον μολὶς ἐκείνησαν μισὸ ἐκεῖ ποσο-
δικοσμητομῆμον, εἶνε ἀκατανόητον. Εἰδικώ-
τερον μᾶς ἀνέπτυξε χθὲς εἰς τὸ 'καρενεῖον τὸ
θέμα τῆς διαρκείας τὸν πόλεμον ἕως ἰδιο-
κτητῆς, ὁ ὁποῖος ἔχει δεδηλωμένην γνώμην ὅ-
τι τὸν πόλεμον, ἐνθ' αὐτὸς εἶνε ἀδελφῶς,
ἀλλὰ καὶ αἱ 42 οἰκίαι του εἰς τὴν Ἀθήναιαν,
ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες, ἔλεγον, εἴμεθα κυ-
ριὸς ἀντιστοίχου καὶ δὲ ἔπρεπε νὰ καταβάλ-
λωμεν ἰδιωτὴν προσπάθειαν εἰς τὰ σχολεῖα μᾶς
πρὸς διδασκαλίαν τῆς ἱστορίας, εἰδικὸς δὲ
περὶ τῆς διαρκείας τῶν πολέμων. Ἡ γνώσις
τῆς ἱστορίας δὲ μᾶς ἐκάνειν ὑπομονητικέ-
ρους: σήμερον καὶ δὲν θὰ ἤκουε κανεὶς διαρκῶς
αὐτὴν τὴν ἀνύπομονον ἐρωτήσιν: «Δὲν θὰ τε-
λεώσῃ ἐπὶ τέλος αὐτὸς ὁ πόλεμος;»

— Σωτὴρ, παρηγόρησε παρευρισκόμενος ἱ-
διοκτήτης τῶν ξενοδοχείων. Δὲν εὐρίσκω
λόγους διὰ νὰ κατακρίνω τὴν ἀνυπόμονον
τοῦ κομποῦ. Νὰ τελεώσῃ ὁ πόλεμος! Ένας
λόγος εἶνε αὐτός, ἀλλὰ δὲν σκεπτόμεθα, οἱ δὲ
ἐνὸς δυνατὸν νὰ λυθοῦν ταχέως ὅλα τὰ μεγάλα
πρόβλημα τῆς διεθνῆς πολιτικῆς, οἱ πρέ-
πει νὰ ἐξαγνισθῶν ὅλα τὰ ζήτηματα.

— Καὶ τὰ πορτοφόλια μας, παρηγόρησε.

— Τὰ πορτοφόλια μας! Ἀνέκραξε με θυμόν.
Δὲν ὑποθέτω νὰ ἴσῃ ποτε ἀνεξάντητα!

Ἐθαύμασα διὰ τὴν ἐτοιμότητα τοῦ ἀνδρός
καὶ ἤκουσα τὸν ἰδιοκτήτην νὰ λέγῃ πρὸς τὸν
ξενοδόχον:

— Ὁραὶ τοὺς τὰ λέτε. Εὐγὲ!

— Ἀρ' τοὺς χρειάζεται τέτοια γλώσσα, πα-
ρηγόρησε πτωχὸς τις, πρὸ τοῦ πολέμου, ἀ-
λεπορρομῆματος καὶ σήμερον δυνάμενος νὰ
δανείσῃ τὸν Κάρνετζι.

— Κατήντησαν πλεόν ἀνυπόφοροι αὐτοὶ οἱ
ἀνιστοίχοι, προσέθεσεν ἕνας προμηθευτὴς
τοῦ κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν στρατοῦ. Πότε θὰ
τελεώσῃ ὁ πόλεμος! Ὅταν νὰ ἴσαν ὁ πόλε-
μος ἐπείγον ἐν τῇ λῆξιν καὶ ὁ ἐπὶ τῇ λῆξιν;

— Ἀν οἱ πρόγονοί μας ἴσαν τόσον ἀνυπό-
μονοι, παρηγόρησεν ὁ ἰδιοκτήτης τῶν 42 οἰ-
κιῶν, δὲν θὰ ἐκάνουν τὴν ἐκστρατείαν κατὰ
τῆς Τροίας, ἢ ὁποία μίαν γενεάν περιέπου θὰ
διήκωκε.

— Ἰσως καὶ δύο, προσέθεσαν οἱ λοιποὶ ἀ-
νιστοίχοι.

— Ἀλλ' ἂς ἔλθωμεν εἰς τὸν Πελοποννησια-
κὸν πόλεμον, ἐξοικονομήσαν ὁ ἱστορικὸς ἰδιο-
κτητῆς, παραλείποντες τοὺς Μηδικούς πολέ-
μους, οἱ ὅποιοι διήρκεσαν ἐπὶ μακρότατον
χρόνον. Πρέπει νὰ διαβάξεται καὶ ὀλίγον Θου-
κιδίδην, κύριοι, πρὸ τοῦ ν' ἀποφαινεσθε περὶ
πολέμου.

— Δεῖ δὲ χρημάτων, ἀνδρες ἀθηναῖοι, διέ-
κρινεν ὁ προμηθευτῆς καὶ ἤρχισε νὰ τακτο-
ποῖ τὰ ἐντάλματα του, διότι ἐπρόκειτο νὰ με-
τέβαινε καὶ σήμερον, ὅπως καὶ ἑκάστην εἰς
τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον.

— Ἐξέρετε τὴν συνέβη κατὰ τὸν μακρότατον
Πελοποννησιακὸν πόλεμον; εἶπεν ὁ ἰδιοκτῆ-
της 42 οἰκιῶν.

— Κατεστράφησαν ὁλόκληροι πόλεις, ἀπὴν-
τησα.

— Μάλιστα, ἀλλ' οἱ κάτοικοι τῶν μετέβη-
σαν εἰς ἄλλας πόλεις, ὅπου ἐπὶ τῆς ἐλευθέρως
οἰκηθῶν καὶ ἐπικρατήσῃ ὁ νόμος τῆς προσ-
φορᾶς καὶ τῆς ζήτησεως, ἦτοι ὑπερετιμήθη-
σαν τὰ ἐνοίκια κατὰ 200 οἰο, ὁ δὲ Θουκιδί-
δης, μετὰ τὴν διακρίνουσαν αὐτὸν ὁδοφοροῦ-
σιν λέγει κατω, «καὶ οὐκ ἦν ἄλλος γενεάσας».

— Περὶ δικαιοσυνῆτος δὲν ἀναφέρει τίποτε
ὁ Θουκιδίδης; ἤρωτησα.

— Τὸ κακίει διὰ δομινατῶν φράσεων, ἀ-
πὴντησεν ἀνιστοίχοις. Καὶ ποῖον ὄφελος ἔχουν
αἱ ἰδέαι του. Σὲς βεβαίως εἶνε ἀδύνατον
νὰ τὸ φθάσῃ κανεὶς πλέον.

— Πὼς ὅχι; εἶπον, ἀφοῦ τὸ ἔβρασαν τὰ ἐ-
νοίκια σὲς.

— Ἀλλ' ἂς ἔλθωμεν, κύριοι, εἰς ἄλλους μα-
κροτέρους ἀκόμη πολέμους, εἰς τὸν τριακον-
ταετῆ, εἰς τὸν ἑκατονταετῆ πόλεμον. Τὶ κρῖμα
νὰ μὴν ἐξοῦσε κανεὶς κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκεί-
νην.

— Διὰ ν' αὐξάνητε καὶ τὰ ἐνοίκια τῶν μα-
καρίτηδων; ἤρωτησα.

— Ἀλλὰ δὲν ἐπρόσβηε τὴν ταπεινὴν μου ἐρώ-
τησιν καὶ ἐξηκολούθησεν:

— Ἀλλὰ δὲν παραδεχάμεθα ἀπὸ τοὺς
Νοπολεωνεῖους πολέμους ἂν ὁ Ναπολέων
ἦτο τόσον μακρόχρονος, ὅπως σὲς, δὲν θὰ ἐ-
λέγετο σήμερον Μέγας. Δὲν σκεπτεσθε καὶ, οἱ
ὅτι

Μεταφορικά μέσα εις τὸν πόλεμον. — Νεωτάτου συστήματος λεωφορείον ἐξ ἐκείνων τὰ ὅποια οἱ Ἀγγλοὶ χρησιμοποιοῦν ἀπὸ τινος χρόνου εἰς τὸ δυτικὸν μέτωπον πρὸς μεταφορὰν στρατιωτῶν ἀπὸ σημείου εἰς σημεῖον.

Ἀνατίναξις ὑπὸνόμενον. — Ἡ ἀνατίναξις ἐδάφους κατεχομένου ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ ἀνήκει εἰς τὰ διάφορα ἄλλα μέσα καὶ τοῦ Βαλκανικοῦ πολέμου. Μίαν ἀνατίναξιν τοιαύτην, πλησίον Βουλγαρικοῦ στρατεύ, παριστᾷ ἡ ἀνωτέρω εἰκὼν.

Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ εἰς τὴν Προποντίδα ἀποβλήτος Γαλλικοῦ ὑποδρυχίου «Τουρκοῦ». — Εἶνε περιεργόταται αἱ συνθήκαι ἐκδοχῆς πρὸ τινων ἡμερῶν τὸ πλοῖον τοῦτο τοῦ ὁποῦ τὸ περισκόπιον χειρίζεται εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ ἑαυτοῦ. Τὸ «Τουρκοῦ» ἐξοκειλαν εἰς ἀκτὴν τῆς Προποντίδος κατελήφθη ὑπὸ Τούρκων καὶ Γερμανῶν ὡς πλοῖον τοῦ ἑαυτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἠγγόνουν τὸν χειρισμὸν τοῦ ἐξηγάγκασαν τοὺς Γάλλους νὰ τοὺς ἐξέλθωσι κατὰ τὸν πλοῦν ἤνοιξαν τὰ ὑφαλα μέρη τοῦ πλοίου ὅπερ καὶ κατεποντίσθη μετ' αὐτῶν καθὼς καὶ Τούρκων οἵτινες εἶχον ἐπιβῆ αὐτοῦ.

Ἀγγλικὴ ἀποστολὴ εἰς τὸ Ρωσσικὸν μέτωπον. — Γίνεται ἐπιθεώρησις τῶν νέων γραμμῶν οὐρανοῦ ὅπου οἱ Ρῶσοι ἐγκατεστάθησαν καὶ ἔχοντες αὐτὰς ὁμητήριον διεξάγουσι ἐπιθέσεις ἐναντίον τῶν Γερμανῶν.

Μύλος μεταβληθεὶς εἰς προμαχώνα. — Ἀπὸ τὰ πολλὰ καὶ διάφορα οἰκοδομήματα τὰ ὅποια εἰς τὸ δυτικὸν μέτωπον ὁ Γαλλικὸς στρατὸς μεταχειρίζεται ὡς οὐρανοῦ ὅπου οἱ Ρῶσοι ἐγκατεστάθησαν καὶ ἔχοντες αὐτὰς ὁμητήριον διεξάγουσι ἐπιθέσεις ἐναντίον τῶν Γερμανῶν.

Συνέχεια Καταγωγῆς. στήν 11ην σελ.

ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΣΕΛΙΣ

Τὸ ψάρι συναν-
τᾷ τὴν κοιμωμένην
τορπίλλην καὶ ἐκ
παρεξηγήσεως τὴν
καταπίνει ὡς πρω-
τότυπον φαγητόν.

Τὴν τύχην ὁμως
τῆς τορπίλλης εἶχε
κατὰ θεϊαν δίκην
ἴσως καὶ τὸ ψάρι
ποῦ τὴν ἔφαγε· τὸ
ἐψάρευσε διάσημος
ιχθυολόγος.

Ὁ ἰχθυολόγος
ὁμως παραμελῶν
τὴν λαιμαργίαν καὶ
ἐνθουσιώδης ἐπει-
δὴ ἀνεκάλυψε νέου
εἶδους ψάρι, τὸ πα-
ρουσιάζει εἰς σχετι-
κὴν διάλεξιν ἐνώ-
πιον πυκνοῦ καὶ
εἰδικοῦ ἀκροατη-
ρίου ἐξ ἰχθυολόγων

Ἡ εἰρηνικωτάτη
ὁμως διάλεξις με-
τεβλήθη αἰφνης εἰς
πεδῖον μάχης, διότι
ὁ ἰχθυολόγος δει-
κνύων τὸ ψάρι εἰς
τοὺς ἄλλους ἐπίεσε
σημεῖον ὅπου ὑπῆρ-
χε κουμπὶ τῆς ἐν-
τὸς τοῦ στομάχου
του τορπίλλης, ἡ
ὁποία ἐξερράγη καὶ
συνέτριψε ὅλα τὰ
πέριξ.

